

ת"ד 781/06/15 - מדינת ישראל נגד אלן רפאל וודקליף

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 781-06-15 מדינת ישראל נ' וודקליף
תיק חיצוני: 547238/2014

בפני	כבוד השופט נאיל מהנא
מאשימה	מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות תעבורה י-ם
נגד	
נאשם	אלן רפאל וודקליף ע"י ב"כ עו"ד כפיר דור

החלטה

מבוא

תיק זה קבוע להמשך הוכחות ליום 21.02.16 לסיום פרשת התביעה ולשמיעת פרשת ההגנה, זאת לאחר שהעידו עד כה מטעם המאשימה, הבוחן המשטרתי ועד ראייה לתאונה.

ביום 03.01.16 הגיש ב"כ הנאשם בקשה להזמין לדיון הנ"ל את המעורב בתאונה שהינו ילד בן 6 וכן את סנ"צ נעם בגיינסקי ששימש ראש מדור תאונות דרכים באגף התנועה במשטרה, כעדים מטעם ההגנה.

בהחלטתי מיום 26.01.16 דחיתי את הבקשה לזמן לעדות את הקטין וקבעתי כי לאור גילו, לא מצאתי שעדותו נחוצה וכי יהיה בה כדי לתרום תרומה כלשהי לדיון בבית המשפט.

ביחס לבקשה לזמן לעדות את סנ"צ נעם בגיינסקי, היות והנאשם לא פירט בבקשתו האמורה את הצורך בזימונו של העד הנ"ל, קבעתי כי לא ניתן לדון בבקשתו ללא פירוט כאמור.

יוער כי סנ"צ נעם בגיינסקי, שימש כאמור כראש מדור תאונות דרכים באגף התנועה במשטרה, אך הוא לא ערך כל תרשומת בתיק דן, לא נטל כל חלק בחקירת התאונה והוא אף אינו ממלא עוד את התפקיד האמור. על כן קבעתי באותה החלטה כי אם הנאשם עומד על זימונו, אזי יהיה עליו להפקיד סך של 3,000 ₪ להבטחת תשלום הוצאותיו.

כעת מונחת בפני בקשה נוספת לזימון עדי ההגנה, לפיה חזר הנאשם על בקשתו לזמן לעדות אותם עדים.

לטענת הסניגור, אין הנאשם חייב לחשוף את עדיו או קו הגנתו וכי אין הוא חייב לפרט מה ישאל את עדיו או את מי הוא יעיד מטעמו. יתירה מזו, הוא מוסיף כי הוא רשאי לזמן את העדים מטעם ההגנה בעצמו שלא באמצעות בית המשפט ולהעידם ביום הדיון. הסניגור ציין אף למעלה מן הצורך כי, בית המשפט אינו רשאי לקבוע מי הם עדי התביעה או עדי ההגנה וכי הדבר נתון לצדדים בלבד.

בשולי הבקשה, ציין הסנגור המלומד כי "בית המשפט נעדר סמכות לסרב לזימונו, בהתאם לסעיף 2 לפקודת הראיות".

לעניין גובה הסכום שנקבע בהחלטה האמורה להבטחת תשלום ההוצאות, ציין הנאשם כי מדובר "בסכום לא הגיוני, לא סביר ולא הוגן, בכל מקרה אם העד לא יוזמן באמצעות בית המשפט יפעל הנאשם לזמנו בעצמו, לרבות עדים אחרים כמו קצין הבוחנים של את"ן ים ובוחנים אחרים מאת"ן ים אשר יעידו על החובה לערוך שחזור, לחקור עדים, וקביעות נוספות לעניין רוכב אופניים במעבר חצייה".

לגופו של עניין מבקש הנאשם לזמן את העדים האמורים בהיותם לטעמו עדים חיוניים להגנתו ולביסוס טענותיו.

דין

סעיף 1 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א- 1971 קובע כי:

"(א) מותר להזמין כל אדם ליתן עדות שהיא קבילה ושייכת לענין; והוא, כשאין הוראה אחרת בפקודה זו.

(ב) בית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לסרב להוציא הזמנה אם אין בה צורך או אם ראה שנתבקשה למטרה שאיננה גילוי האמת".

בטרם דיון לגופו של עניין בבקשת הנאשם, הרי כדברי בא כוחו, יכול הוא לזמן בעצמו כל עד ולא דרושה לכך החלטה של בית המשפט.

יחד עם זאת, לבית המשפט הסמכות, בהתאם לשיקול דעתו, לסרב לזמן עד אם הוא רואה לנכון שאין בעדותו צורך.

כידוע, "בית המשפט אינו חייב להזמין- כפי שאינו חייב לשמוע- כל עד שבעלי הדין מבקשים להזמין, ושמורה לו בהקשר זה סמכות של שיקול דעת, לפיה רשאי הוא לסרב להזמנת עד שאין בעדותו כדי להועיל - קרי; לתרום - לבירור שאלה מן השאלות הנוגעות למשפט" (ראו: י. קדמי, על סדר הדין בפלילים, חלק שני, כרך א', מהדורה מעודכנת, תשס"ט - 2009).

כפי שהבהרתי בהחלטתי האמורה, לא מצאתי כי עדותו של הקטין יכולה לתרום תרומה כלשהי לדיון, כפי שיפורט בהרחבה להלן. לענין עדותו של סנ"צ נעם בגיינסקי, הרי בהעדר פירוט לגבי חלקו באותה פרשה, לא ניתן היה לקבל החלטה בדבר זימונו ואולם משפירט הנאשם בבקשתו הנוכחית את הצורך בזימונו, אביא להלן החלטתי לגופה של הבקשה.

לענין זימון הקטין:

סעיף 2(א) לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו- 1955 קובע כי:

"אין מעידים ילד על עבירה המנויה בתוספת, שנעשתה בגופו או בנוכחותו או שהוא חשוד בעשייתה ואין מקבלים כראיה הודעתו של ילד על עבירה כאמור, אלא ברשות חוקר ילדים".

הקטין הינו המעורב בתאונה, אשר על פי המתואר בכתב האישום, נפגע מרכבו של הנאשם במהלך חציית הכביש עת

היה רכוב על אופניו.

במהלך שמיעת חלק מראיות התביעה, ובייחוד לאחר שמיעת עדותו של עד ראיה שנכח במקום, ואשר על פי הטענה נהג ברכבו והגיע מהכיוון הנגדי של נסיעת הנאשם, נתקבלה תמונה ביחס לאופן התרחשות התאונה ולא היתה מחלוקת בדבר התרחשותה של תאונה. הילד נפגע באותה תאונה מרכבו של הנאשם ונזקק לטיפול רפואי.

המחלוקת בתיק זה הינה לעניין חובת הזהירות המוטלת על הנאשם כלפי הילד, בהינתן שהוא היה רכוב על אופניים ולא היה בגדר "הולך רגל" כמשמעות מונח זה בתקנה 67 לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 אשר קובעת חובת הזהירות המוטלת על נוהג רכב כלפי הולך רגל במעבר חצייה.

הילד לא נחקר במשטרה על התאונה ולא נגבתה ממנו כל עדות, ובהקשר זה אציין כי גם אם היתה נערכת חקירה לאותו ילד, לא היה בחקירתו כדי להוסיף דבר לשאלות השנויות במחלוקת והנוגעות למשפט. שכן, אין מחלוקת שהילד נפגע בתאונה והנאשם, לא הכחיש בחקירתו במשטרה את הפגיעה בילד (ת/2).

השאלה שבמחלוקת אם כן, נוגעת בעיקרה לשאלה משפטית גרידא והיא שאלת חובת הזהירות המוטלת על נוהג רכב כלפי רוכב אופניים, בהינתן כי פקודת התעבורה מגדירה את המונח "אופניים" כאל "רכב" (ראו: סעיף 1 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961).

זימנו של ילד בן 6 לעדות בבית המשפט, יש בה בנסיבות העניין כדי לחשוף ילד קטין, רך בשנים, לחקירה מאומצת ולא רצויה מצד מי מהצדדים, ולמען שמירה על זכויותיו של הילד, לא מצאתי לאפשר את זימונו.

גרסה שילד בגילו של הילד המעורב יכול למסור לא יהיה בה כדי להוות משקל מכריע, לא לסיבוכו של הנאשם ואף לא להגנתו מפני המיוחס לו בכתב האישום. די בראיות האחרות, בין אם אלה שהובאו עד כה על ידי התביעה או אלה שיובאו בדיון ההמשך, כדי להוות בסיס בסיום הדיונים למתן הכרעה בתיק דנן, לזיכויו של הנאשם או להרשעתו בדיון.

למסקנה זו הגעתי אף שהעבירות המיוחסות בכתב האישום אינן מנויות בתוספת לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), תשט"ו-1955.

אכן שמורה זכותו של הנאשם להליך הוגן שמא גרסה אשר מסבכת אותו לא תעמוד במבחן החקירה הנגדית או שמא תיפגע הגנתו מפני עלילות, שקרים ודמיונות שווא הנרקמים נגדו. על כן, ראוי לאפשר לזמן עדים מטעמו ככל שעדים אלה הם רלוונטיים לדיון.

יחד עם זאת, שמירת זכויותיו של הנאשם אינן עומדות לבדן במבחן המציאות. שומה על בית המשפט לשמור על כבודו וזכויותיו של הקורבן, המעורב, ובמיוחד כשמדובר בילד קטין, חסר ישע שכל חפצו היה לחצות את הכביש עם האופניים שלו ליד ביתו ומצא את גורלו מעורב בתאונת דרכים שגרמה לפגיעתו.

על מקרים של העמדתו של קטין במבחן החקירה בבית המשפט קבע בית המשפט העליון כי:

"במקרים כאלה ניצב הקטין חסר הישע מול פרקליט היורה בו מבטי זעם ומרעים עליו בקולו במשך שעות ארוכות. מיתוספים לכך מנגד מבטי הנאשם, שהוא לעתים בן משפחה קרוב, ודי בכל אלה כדי להביא את הקטין לצפות לרגע שבו ישתחרר מן הטרומה הנובעת מן ההליך המשפטי. בזמנו נשכח לא אחת, כי כבוד

האדם הוא לא רק כבודו של הנאשם אלא גם כבודם של המתלונן, העד, הקורבן; ההגינות בהליך, אשר אחריה אנו תרים, היא לא רק הגינות כלפי הנאשם, אלא גם כלפי מי שמבקש את עזרתה של החברה כדי שתסיק מסקנות מביזוי ומהשפלתו כאדם. כבוד האדם מקיף את כל יצורי האנוש: כפי שלצערי נשכח לא אחת, כבוד האדם הוא גם כבודו של קשה היום, שזכה במשפט שניהל כתובע, ועיניו כלות ואין ראות את אכיפתו של פסק הדין כדי שישולמו לו פרוטותיו; וזאת בשל כך שקיים הלך רוח שלפיו יש לקיים רק את זכויותיו של החייב, אף אם יש לו אמצעים למכירה. עיקרו של דבר, שמירת כבוד האדם אינה מתיישבת עם רמיסתו."

(ראו: דנ"פ 3750/94 פלוני נגד מדינת ישראל פ"ד מח(4) 621).

בחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955 ביקש המחוקק לתת ביטוי לחשיבות הצורך על הגנת הילד מחשיפתו לעדות שמא תפגע בו שכן הקטין יכול להיות חשוף להסתערות - שעלולה לעיתים להיות חסרת מעצורים ושליטה - של חקירה נגדית, ללא כל פרופורציה למה שנדרש על פי כל מבחן אובייקטיבי סביר.

מכח אותו עיקרון, ולאור כך שקבעתי שאין צורך בעדותו של הקטין, אני דוחה את הבקשה לזמן את הקטין לעדות.

לענין זימון ראש מדור תאונות דרכים של אגף התנועה במשטרה:

לטענת הנאשם, "נוהל שחזור תאונות דרכים" חתום על ידי סנ"צ נועם בגינסקי (אגב, הנוהל לא הוגש לבית המשפט, זאת בניגוד לנטען בבקשה). לטענת הנאשם, בהיותו מי שהסמיך את הבוחנים ביחידות השונות, עדותו של העד נעם בגינסקי יש בה כדי לסתור את עדות הבוחן המשטרתי בתיק דנן בדבר החובה לערוך שחזור לתאונה, לקבוע את מקום האימפקט, אם התאונה היתה נמנעת או בלתי נמנעת והן את החובה לחקור ילד המעורב בתאונה.

בהקשר זה אציין כי פתוחה בפני הנאשם האפשרות להביא לעדות עד מומחה מטעמו לצורך הפרכת הטענות האמורות בעדותו של הבוחן המשטרתי וכן לצורך סתירת המסקנות אשר אליהן הגיע הבוחן המשטרתי. זימונו של מי שהיה ראש מדור תאונות דרכים של אגף התנועה במשטרה בעת הרלוונטית לעריכת הנוהל איננו יכול להוות תחליף להבאת עד מומחה מטעם ההגנה.

בנוסף, לצורך הגשת הנוהל האמור, אין צורך בהבאתו לעדות של עורך הנוהל כפי שאין צורך בהבאת ראש העיר לעדות לצורך הגשת נוסח הנחיות העירייה שהוצא בתקופה הרלוונטית לכהונתו.

נוהל משטרתי, ככל הנחה מנהלית, הוא סדרה של כללים גמישים שבאמצעותם ראש מחלקת התנועה במשטרה, מדריך את שוטרי התנועה במילוי תפקידם. הנוהל המשטרתי מתווה כללי התנהגות כיצד על השוטר לנהוג במילוי תפקידו ובענייננו בכל הקשור בטיפול באירוע תאונות דרכים. אין מדובר בכללים נוקשים כמו חוק או תקנה שאסור לסטות מהם אולם הם מהווים מבחינת השוטר שיקול ענייני (ראה: עפ"ת 37606-11-10 גולדשטיין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.01.11)).

בהינתן כי הנוהל מפורסם וידוע, די אם הנוהל יוגש לעיון בית המשפט ושמורה לנאשם הזכות להעלות טענותיו בדבר מחדל זה או אחר שניתן לטענתו לייחס לטיפול בתאונה ובמקרה זה, לחריגה מנוהל משטרתי לו הוא טוען.

זימונו של מי שהיה ראש מדור תאונות דרכים באגף התנועה במשטרה, כרוכה בעלויות רבות והשחתת זמן יקר של שירות

לציבור. על כן, על מנת שלא לחסום דרכו של הנאשם להביא ראיות רלוונטיות להגנתו, ניתנה לו האפשרות, אם הוא עדיין סבור שעדותו של עד זה דרושה להגנתו, לזמנו כאמור בעצמו או באמצעות בית המשפט אולם, לצורך כך יהיה עליו להפקיד ערובה בסך של 3,000 ₪ כאמור בהחלטת האמורה ואין מדובר לטעמי בסכום גבוה, שכן הנטל הכספי שייגרם לציבור בזימונו של העד האמור, גבוה בהרבה מהסכום האמור.

כללו של דבר, הבקשה לזימון העד האמור נדחית בזאת, אלא אם כן יופקד הסכום שנקבע.

לסיכום

הבקשה לזמן את הקטין לעדות בבית המשפט כעד מטעם ההגנה נדחית בזאת.

הבקשה לזמן את מי שהיה ראש מדור תאונות דרכים באגף התנועה כעד מטעם ההגנה תתאפשר באם יופקד הסכום האמור וכתנאי להופעתו.

ניתנה היום, י"ח שבט תשע"ו, 28 ינואר 2016, בהעדר
הצדדים.